

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/1103

af 24. juni 2016

om indførelse af et forstærket samarbejde på området for kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81, stk. 3,

under henvisning til Rådets afgørelse (EU) 2016/954 af 9. juni 2016 om bemyndigelse til at indføre et forstærket samarbejde for så vidt angår kompetence, lovvalg og anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem internationale par, som omfatter både formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber ⁽¹⁾

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen har sat sig som mål at bevare og udbygge EU som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. Med henblik på gradvis at indføre et sådant område skal Unionen vedtage foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, navnlig når de er nødvendige for det indre markeds funktion.
- (2) I henhold til artikel 81, stk. 2, litra c), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) kan sådanne foranstaltninger omfatte foranstaltninger, der har til formål at sikre forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og om retternes kompetence.
- (3) På mødet i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 tilsluttede Det Europæiske Råd sig princippet om gensidig anerkendelse af domme og andre retsafgørelser som hjørnestenen i det civilretlige samarbejde og anmodede Rådet og Kommissionen om at vedtage et program med foranstaltninger, der gennemfører dette princip.
- (4) Kommissionens og Rådets fælles program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område ⁽³⁾ blev vedtaget den 30. november 2000. Dette program omhandler foranstaltninger vedrørende en harmonisering af lovvalgsreglerne, som kan bidrage til at lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser, og omfatter udarbejdelse af et instrument i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.

⁽¹⁾ EUT L 159 af 16.6.2016, s. 16.

⁽²⁾ Udtalelse af 23.6.2016 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1.

- (5) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 4.-5. november 2004 i Bruxelles et nyt program med titlen »Haagprogrammet: styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union«⁽¹⁾. I dette program opfordrede Rådet Kommissionen til at fremlægge en grøn bog om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse. Det understreges endvidere i programmet, at der bør vedtages et instrument på dette område.
- (6) Kommissionen vedtog den 17. juli 2006 en grøn bog om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmålet om retlig kompetence og gensidig anerkendelse. Grøn bogen gav anledning til en bred høring om alle aspekter af de vanskeligheder, som par i Europa støder på i forbindelse med deling af deres fælles formuegoder, og om de retsmidler, der er til rådighed.
- (7) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 10.-11. december 2009 i Bruxelles et nyt flerårigt program med titlen »Stockholmprogrammet — Et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse«⁽²⁾. I dette program fandt Det Europæiske Råd, at den gensidige anerkendelse bør udvides til områder, der endnu ikke er omfattet, men som er væsentlige for dagliglivet, f.eks. formueforholdet mellem ægtefæller, idet der tages hensyn til medlemsstaternes retssystemer, herunder grundlæggende retsprincipper (ordre public), og nationale traditioner på dette område.
- (8) I »Rapport om unionsborgerskab 2010: Afskaffelse af hindringerne for unionsborgernes rettigheder«, der blev vedtaget den 27. oktober 2010, meddelte Kommissionen, at der ville blive vedtaget et forslag til retsakt, der skal fjerne hindringerne for personers frie bevægelighed, herunder de vanskeligheder, som par oplever i forbindelse med forvaltning eller deling af deres formuegoder.
- (9) Den 16. marts 2011 vedtog Kommissionen et forslag til Rådets forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller og et forslag til Rådets forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber.
- (10) På et møde den 3. december 2015 konkluderede Rådet, at der ikke kunne opnås enstemmighed om vedtagelsen af forslagene til forordninger om henholdsvis formueforholdet mellem ægtefæller og formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, og at Unionen som helhed derfor ikke kunne nå målene med samarbejdet på dette område inden for en rimelig periode.
- (11) Fra december 2015 til februar 2016 rettede Belgien, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Østrig, Portugal, Slovenien, Finland og Sverige anmodninger til Kommissionen, hvori de meddelte, at de ønsker at indføre et forstærket samarbejde vedrørende formueforhold mellem internationale par, især vedrørende kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller og kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, og hvori de opfordrede Kommissionen til at fremsætte et forslag til Rådet med henblik herpå. Cypern meddelte i en skrivelse til Kommissionen i marts 2016, at landet ønsker at tage del i etableringen af det forstærkede samarbejde, og Cypern gentog sit ønske herom under Rådets arbejde.
- (12) Den 9. juni 2016 vedtog Rådet afgørelse (EU) 2016/954 om bemyndigelse til at indføre et sådant forstærket samarbejde.
- (13) Ifølge artikel 328, stk. 1, i TEUF er et forstærket samarbejde åbent for alle medlemsstater, når det indføres, forudsat at medlemsstaterne opfylder de eventuelle betingelser for deltagelse, der er fastsat i den bemyndigende afgørelse. Det er ligeledes åbent for alle medlemsstater når som helst derefter, forudsat at medlemsstaterne foruden de nævnte betingelser efterkommer de retsakter, der allerede er vedtaget inden for rammerne heraf. Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, bør tilskynde til det størst mulige antal medlemsstaters deltagelse heri. Denne forordning bør være bindende i alle enkeltheder og gælde umiddelbart alene i de medlemsstater, der deltager i forstærket samarbejde på området for kompetence, lovvalg og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem internationale par, som omfatter både formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, i medfør af afgørelse (EU) 2016/954 eller i medfør af en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 331, stk. 1, andet eller tredje afsnit, i TEUF.

⁽¹⁾ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.

- (14) I overensstemmelse med artikel 81 i TEUF bør denne forordning finde anvendelse i forbindelse med formueforhold mellem ægtefæller med grænseoverskridende virkninger.
- (15) For at opnå retssikkerhed for gifte par, hvad angår deres formuegoder, og sikre dem en vis forudsigelighed bør alle regler om formueforhold mellem ægtefæller samles i én retsakt.
- (16) For at nå disse mål bør denne forordning samle bestemmelserne om kompetence, lovvalg, anerkendelse eller, hvis det er relevant, accept, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, officielt bekræftede dokumenter og retsforlig.
- (17) Denne forordning definerer ikke begrebet »ægteskab«, der er defineret i medlemsstaternes nationale lovgivning.
- (18) Denne forordnings anvendelsesområde bør omfatte alle civilretlige aspekter af formueforholdet mellem ægtefæller, både i forbindelse med den daglige forvaltning af ægtefællernes formuegoder og med bodelingen, især som følge af parrets separation eller en af ægtefællernes død. Med henblik på denne forordning bør begrebet »formueforhold mellem ægtefæller« fortolkes selvstændigt og bør ikke blot omfatte de regler, som ægtefællerne ikke kan fravige, men også enhver fakultativ regel, som kan være aftalt mellem ægtefællerne i overensstemmelse med den gældende lovgivning, samt enhver fast regel vedrørende lovvalg. Det omfatter ikke alene formueordninger, som af visse nationale retssystemer specifikt og udelukkende er udformet med henblik på ægteskab, men også alle formueretlige forhold mellem ægtefællerne og i deres forbindelser med tredjemand, som er en direkte følge af ægteskabet eller af dets opløsning.
- (19) Af klarhedshensyn bør en række spørgsmål, der kan anses for at have tilknytning til sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, udtrykkeligt undtages fra denne forordnings anvendelsesområde.
- (20) Denne forordning bør således ikke anvendes på spørgsmål vedrørende ægtefællernes almindelige rets- og handleevne; denne undtagelse bør imidlertid ikke omfatte en eller begge ægtefællers specifikke beføjelser og rettigheder vedrørende formuegoder, enten indbyrdes eller hvad angår tredjemand, da disse beføjelser og rettigheder bør henhøre under forordningens anvendelsesområde.
- (21) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på andre præjudicielle spørgsmål som f.eks. et ægteskabs eksistens, gyldighed eller anerkendelse, der fortsat er omfattet af medlemsstaternes nationale lovgivning, herunder deres regler inden for international privatret.
- (22) Da underholdspligt mellem ægtefæller er reguleret af Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 ⁽¹⁾, bør den udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde, og det samme gælder spørgsmål vedrørende arv ved en ægtefælles død, eftersom de spørgsmål er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 ⁽²⁾.
- (23) Spørgsmål om retten til overdragelse eller tilpasning mellem ægtefæller af rettigheder til alderspension eller invalidepension, uanset deres art, som er optjent under ægteskabet, og som ikke har medført pensionsindtægter under ægteskabet, bør være undtaget fra denne forordnings anvendelsesområde, idet der tages hensyn til de specifikke systemer, som findes i medlemsstaterne. Denne undtagelse bør imidlertid fortolkes indskrænkende. Denne forordning bør derfor navnlig regulere spørgsmålet om klassificering af pensionsmidler, de beløb, som allerede er blevet udbetalt til den ene ægtefælle under ægteskabet, og den eventuelle kompensation, der skal ydes i tilfælde af, at der er tegnet en pensionsordning med fælles formuegoder.
- (24) Denne forordning bør give mulighed for, at der som følge af formueforholdet mellem ægtefæller opstår eller overdrages en rettighed i fast ejendom eller løsøre i henhold til den lov, som finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller. Den bør dog ikke berøre det begrænsede antal (»numerus clausus«) af tinglige rettigheder, der findes i nogle medlemsstaters nationale lovgivning. En medlemsstat bør ikke være forpligtet til at anerkende en tinglig rettighed vedrørende formuegoder, der befinder sig i den pågældende medlemsstat, hvis den pågældende tinglige rettighed er et ukendt begreb i dens lovgivning.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 107).

- (25) Med henblik på at give ægtefællerne mulighed for i en anden medlemsstat at nyde de rettigheder, som er opstået, eller som de har fået overdraget som følge af formueforholdet mellem ægtefæller, bør denne forordning imidlertid give mulighed for at tilpasse en ukendt tinglig rettighed til den tilsvarende rettighed, der ligger tættest herpå ifølge den anden medlemsstats lov. En sådan tilpasning bør ske under hensyntagen til de mål og interesser, som den specifikke tinglige rettighed og de dertil knyttede virkninger forfølger. Med henblik på fastlæggelse af den tilsvarende nationale rettighed, der ligger tættest på, kan myndighederne eller de kompetente personer i den stat, hvis lov fandt anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, kontaktes for yderligere oplysninger om rettighedens art og virkninger. Med dette for øje kan de eksisterende netværk inden for det retlige samarbejde på det civil- og handelsretlige område benyttes såvel som andre tilgængelige midler, der kan lette forståelsen af fremmed ret.
- (26) Tilpasningen af ukendte tinglige rettigheder, der er udtrykkeligt omhandlet i denne forordning, bør ikke udelukke andre former for tilpasning i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.
- (27) Kravene om registrering i et register af en rettighed i fast ejendom eller løsøre bør udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde. Det bør derfor være loven i den medlemsstat, hvor registret føres (for fast ejendom loven på det sted, hvor den faste ejendom befinder sig), som afgør, på hvilke retlige betingelser og hvorledes registreringen skal foretages, samt hvilke instanser, f.eks. tinglysningskontorer eller notarer, der har ansvaret for at kontrollere, at alle krav er opfyldt, og at den fremlagte eller fastlagte dokumentation er tilstrækkelig eller indeholder de nødvendige oplysninger. Myndighederne kan navnlig kontrollere, at en ægtefælles ret til et formuegode som angivet i det dokument, der ønskes registreret, er en rettighed, der er registreret som sådan i registret, eller som dokumenteres på anden måde i overensstemmelse med loven i den medlemsstat, hvor registret føres. For at undgå dobbelt udfærdigelse af dokumenter bør registreringsmyndighederne godkende dokumenter, der er udarbejdet i en anden medlemsstat af de kompetente myndigheder, og hvis videregivelse fastsættes i denne forordning. Dette bør ikke udelukke, at registreringsmyndighederne kan anmode den person, der ansøger om registrering, om at tilvejebringe sådanne yderligere oplysninger eller forelægge sådanne yderligere dokumenter, som er påkrævet i henhold til loven i den medlemsstat, hvor registret føres, f.eks. oplysninger eller dokumenter vedrørende betaling af skat. Den kompetente myndighed kan oplyse den person, der ansøger om registrering, om, hvordan de manglende oplysninger eller dokumenter kan tilvejebringes.
- (28) Virkningerne af registrering af en rettighed i et register bør også udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde. Det bør derfor være lovgivningen i den medlemsstat, hvor registret føres, der afgør, hvorvidt registreringen f.eks. har deklaratorkisk eller retsstiftende virkning. Hvis erhvervelsen af en rettighed i fast ejendom f.eks. kræver registrering i et register i henhold til loven i den medlemsstat, hvor registret føres, for at sikre et registers erga omnes-virkning eller for at beskytte en retlig transaktion, er det således denne medlemsstats lov, der bør afgøre tidspunktet for en sådan erhvervelse.
- (29) Denne forordning bør respektere de forskellige systemer for behandling af sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der anvendes i medlemsstaterne. I denne forordning bør begrebet »ret« derfor fortolkes bredt, så det ikke kun omfatter domstole i ordets snævre betydning, som udfører en retslig funktion, men også f.eks. notarer i visse medlemsstater, som i bestemte sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller udfører en retslig funktion ligesom domstole, og de notarer og retslige aktører, som i visse medlemsstater udfører en retslig funktion i en given sag vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller ved en domstols delegation af beføjelser. Enhver ret som defineret i denne forordning bør være bundet af de kompetenceregler, der er fastsat i denne forordning. Omvendt bør begrebet »ret« ikke omfatte en medlemsstats ikkejudicielle myndigheder, der i henhold til national lovgivning er bemyndiget til at behandle sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, f.eks. notarerne som i de fleste medlemsstater ikke udfører en retslig funktion.
- (30) Denne forordning bør give alle notarer, der har kompetence til at behandle sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i medlemsstaterne, mulighed for at udøve en sådan kompetence. Hvorvidt notarerne i en given medlemsstat er bundet af kompetencereglerne i denne forordning bør afhænge af, om de falder ind under definitionen af »ret« i denne forordning.
- (31) Akter udstedt af notarer i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i medlemsstaterne bør videregives i henhold til denne forordning. Når notarer udøver en retslig funktion, bør de være bundet af kompetencereglerne i denne forordning, og de afgørelser, som de udsteder, bør videregives efter bestemmelserne i denne forordning om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser. Når notarer ikke udøver en retslig funktion, bør de ikke være bundet af kompetencereglerne, og de officielt bekræftede dokumenter, som de udsteder, bør videregives efter bestemmelserne i denne forordning om officielt bekræftede dokumenter.

- (32) For at afspejle pars øgede mobilitet under ægteskabet og lette en forsvarlig retspleje bør de kompetenceregler, der er fastsat i denne forordning, gøre det muligt for borgerne at få forskellige sammenhængende procedurer behandlet af retterne i en og samme medlemsstat. Med dette for øje bør forordningen søge at koncentrere kompetencen vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i den medlemsstat, hvis retter bliver anmodet om at behandle en ægtefælles arvesag i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 650/2012, eller en begæring om skilsmisse, separation eller annullation af ægteskab i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003⁽¹⁾.
- (33) Denne forordning bør fastsætte, at hvis der ved en medlemsstats ret, ved hvilken sagen anlægges i henhold til forordning (EU) nr. 650/2012, verserer en sag om arven efter en ægtefælle, bør den pågældende stats retter have kompetence til at træffe afgørelse om de spørgsmål vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der opstår forbindelse med denne arvesag.
- (34) På samme måde bør sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der opstår i forbindelse med en verserende sag ved en medlemsstats ret, der behandler en begæring om skilsmisse, separation eller annullation af ægteskab i henhold til forordning (EF) nr. 2201/2003, behandles af retterne i den pågældende medlemsstat, medmindre kompetencen til at træffe afgørelse om skilsmisse, separation eller annullation af ægteskab kun kan baseres på specifikke kompetenceregler. I sådanne tilfælde bør der ikke tillades kompetencekoncentration uden en aftale herom mellem ægtefællerne.
- (35) Hvis sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller ikke er forbundet med en sag, der verserer ved en medlemsstats ret om arven efter en ægtefælle eller om skilsmisse, separation eller annullation af ægteskab, bør denne forordning fastsætte en skala af tilknytningsfaktorer med henblik på at afgøre kompetencen, idet der tages udgangspunkt i ægtefællernes sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges ved retten. Disse tilknytningsfaktorer fastsættes under hensyntagen til borgernes øgede mobilitet og for at sikre, at der er en reel tilknytningsfaktor mellem ægtefællerne og den medlemsstat, hvor kompetencen udøves.
- (36) For at øge retssikkerheden, forudsigeligheden og parternes autonomi bør denne forordning under visse omstændigheder give parterne mulighed for at indgå en værnetingsaftale og foretrække retterne i den medlemsstat, hvis lov finder anvendelse, eller retterne i den medlemsstat, hvor ægteskabet blev indgået.
- (37) Med henblik på denne forordning og for at dække alle mulige situationer, bør medlemsstaten, hvor ægteskabet blev indgået, være den medlemsstat, for hvis myndigheder ægteskabet blev indgået.
- (38) Retterne i en medlemsstat kan fastslå, at det pågældende ægteskab ikke kan anerkendes i henhold til deres internationale privatret med henblik på sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller. I et sådant tilfælde kan det undtagelsesvis være nødvendigt at erklære sig inkompetent i henhold til denne forordning. Retterne skal handle hurtigt, og den berørte part bør have mulighed for at anlægge sagen i en hvilken som helst anden medlemsstat, som har en tilknytningsfaktor, der giver kompetence, uanset rækkefølgen af disse grunde, der giver kompetence, samtidig med at parternes autonomi respekteres. Enhver ret, ved hvilken sagen er anlagt efter afvisning på grund af manglende kompetence, bortset fra retterne i den medlemsstat, hvor ægteskabet blev indgået, kan også være nødt til at erklære sig inkompetent under samme forhold. Kombinationen af de forskellige kompetenceregler bør dog sikre, at parterne har alle muligheder for at anlægge sag ved retterne i en medlemsstat, der erklærer sig kompetent med henblik på at tillægge formueforholdet mellem disse ægtefæller retsvirkning.
- (39) Denne forordning bør ikke hindre parterne i at afgøre sagen vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller udenretsligt ved forlig, f.eks. for en notar i en medlemsstat efter eget valg, såfremt dette er muligt i henhold til denne medlemsstats lov. Dette bør være tilfældet, selv om den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, ikke er denne medlemsstats lov.
- (40) For at sikre, at retterne i alle medlemsstater kan udøve kompetence på samme grundlag for så vidt angår formueforhold mellem ægtefæller, bør denne forordning på udtømmende vis angive, på hvilket grundlag en sådan subsidiær kompetence kan udøves.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældres ansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1).

- (41) Navnlig med henblik på at afhjælpe situationer, hvor der ikke er adgang til domstolsprøvelse, bør der i denne forordning åbnes mulighed for forum necessitatis, således at retten i en medlemsstat i undtagelsestilfælde kan træffe afgørelse i en sag vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der er nært knyttet til et tredjeland. Et sådant undtagelsestilfælde kan anses for at foreligge, når det viser sig umuligt at føre en sag i det pågældende tredjeland, f.eks. på grund af borgerkrig, eller når ægtefællen ikke med rimelighed kan forventes at anlægge eller føre en sag i dette land. Kompetence baseret på forum necessitatis bør imidlertid kun udøves, hvis sagen har tilstrækkelig tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.
- (42) Af hensyn til en harmonisk retspleje bør det undgås, at der træffes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater. Med dette for øje bør denne forordning fastlægge almindelige retsplejeregler, der svarer til dem, der findes i andre EU-instrumenter på området for civilretligt samarbejde. En sådan retsplejeregulering er reglen om litispens, som vil finde anvendelse, hvis den samme sag vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller indbringes for forskellige retter i forskellige medlemsstater. Reglen vil i givet fald fastlægge, hvilken ret der skal behandle sagen vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.
- (43) For at borgerne med fuld retssikkerhed kan nyde godt af de fordele, som det indre marked indebærer, bør denne forordning give ægtefæller mulighed for på forhånd at vide, hvilken lov der vil finde anvendelse på formueforholdet mellem disse ægtefæller. Der bør derfor indføres harmoniserede lovvalgsregler for at undgå modstridende resultater. Hovedreglen bør sikre, at formueforholdet mellem ægtefæller behandles efter en forudsigelig lov, som det er nært knyttet til. Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå opdeling af formueforholdet mellem ægtefæller bør den lov, som anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller, regulere det pågældende formueforhold som helhed, dvs. de formuegoder, som er omfattet af formueforholdet, uanset formuegodernes art, og uanset om de befinder sig i en anden medlemsstat eller i et tredjeland.
- (44) Den lov, der fastsættes i henhold til denne forordning, bør finde anvendelse, selv om det ikke er en medlemsstats lov.
- (45) Af hensyn til ægtefællernes forvaltning af deres formuegoder bør denne forordning give dem mulighed for at vælge, hvilken lov der skal finde anvendelse på deres formueforhold mellem ægtefæller, uanset hvilke formuegoder der er tale om, og hvor de er beliggende, blandt de love, som ægtefællerne har tæt tilknytning til som følge af deres sædvanlige opholdssted eller statsborgerskab. Dette valg kan foretages når som helst, inden ægteskabets indgåelse, i forbindelse med ægteskabets indgåelse eller i løbet af ægteskabet.
- (46) For at skabe retssikkerhed i retsforhold og forhindre, at der foretages ændringer i valget af den lov, der skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller, uden at ægtefællerne informeres, bør lovvalget for formueforholdet mellem ægtefæller ikke ændres, uden at parterne udtrykkeligt haranmodet herom. En sådan ændring foranlediget af ægtefællerne kan ikke få tilbagevirkende kraft, medmindre ægtefællerne udtrykkeligt kræver det. Under alle omstændigheder må det ikke krænke tredjemands rettigheder.
- (47) Der bør fastsættes bestemmelser om materiel og formel gyldighed af en aftale om lovvalg, så det bliver lettere for ægtefællerne at træffe et oplyst valg, og så deres samtykke respekteres for at sikre retssikkerheden og bedre adgang til domstolsprøvelse. For så vidt angår den formelle gyldighed bør der indføres visse garantier for at sikre, at ægtefællerne er klar over konsekvenserne af deres valg. Aftalen om lovvalg bør i det mindste foreligge skriftligt og være dateret og underskrevet af begge parter. Hvis loven i den medlemsstat, hvor de to ægtefæller har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, fastsætter yderligere formelle regler, bør disse imidlertid overholdes. Hvis ægtefællerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har deres sædvanlige opholdssted i forskellige medlemsstater, hvor der gælder forskellige formelle regler, bør det være tilstrækkeligt, at de formelle regler i en af disse stater er opfyldt. Hvis kun en af ægtefællerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, der fastsætter yderligere formelle regler, bør disse regler opfyldes.
- (48) En ægtepagt er en form for disposition med hensyn til formueforholdet mellem ægtefæller, hvis antagelighed og anerkendelse varierer i medlemsstaterne. For at gøre det lettere at få rettigheder vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der er erhvervet som følge af en ægtepagt, anerkendt i medlemsstaterne, bør der fastsættes bestemmelser om formel gyldighed af ægtepagter. Aftalen bør i det mindste foreligge skriftligt og være dateret og underskrevet af begge parter. Aftalen bør dog også opfylde yderligere formelle gyldighedskrav i den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, som fastsat i denne forordning og i loven i den medlemsstat, hvor ægtefællerne har deres sædvanlige opholdssted. Denne forordning bør også fastsætte, hvilken lov der skal finde anvendelse på den materielle gyldighed af en sådan aftale.

- (49) Hvis der ikke er indgået nogen aftale om lovvalg, bør denne forordning for at forene forudsigelighed og retssikkerhed med hensyn til parrets faktiske liv indføre harmoniserede lovvalgsregler for at fastsætte den lov, der finder anvendelse på ægtefællernes samlede formuegoder på grundlag af en skala af tilknytningsfaktorer. Ægtefællernes første fælles sædvanlige opholdssted kort efter ægteskabets indgåelse bør udgøre det første kriterium og gå forud for ægtefællernes fælles statsborgerskab på tidspunktet for ægteskabets indgåelse. Hvis ingen af disse kriterier er opfyldt, eller hvis der ikke findes et første fælles sædvanligt opholdssted i tilfælde, hvor ægtefællerne har fælles dobbelt statsborgerskab på tidspunktet for ægteskabets indgåelse, bør det tredje kriterium være loven i den stat, som ægtefællerne har den tætteste tilknytning til. Ved anvendelse af det tredje kriterium bør alle forhold tages i betragtning, og det bør stå klart, at denne tilknytning bør opfattes, som den var på tidspunktet for ægteskabets indgåelse.
- (50) Når statsborgerskab i denne forordning omtales som tilknytningsfaktor, er spørgsmålet om, hvordan en person med flere statsborgerskaber behandles, et præjudicielt spørgsmål, som falder uden for denne forordnings anvendelsesområde og bør overlades til national lovgivning, herunder, hvis det er relevant, internationale konventioner, i fuld overensstemmelse med Unionens almindelige principper. Dette bør ikke have nogen indflydelse på gyldigheden af et lovvalg, der er foretaget i overensstemmelse med denne forordning.
- (51) Med hensyn til fastlæggelse af den lov, der i tilfælde af manglende lovvalg og ægtepagt skal finde anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, bør den judicielle myndighed i en medlemsstat efter anmodning fra en af ægtefællerne i undtagelsestilfælde — hvis ægtefællerne er flyttet til den stat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, for en længere periode — være i stand til at nå frem til den konklusion, at loven i denne stat kan finde anvendelse, hvis ægtefællerne har påberåbt sig den. Under alle omstændigheder må det ikke krænke tredjemands rettigheder.
- (52) Den lov, som skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller, bør regulere formueforholdet mellem ægtefæller fra klassificeringen af en af ægtefællernes eller begge ægtefællers formuegoder i forskellige kategorier under ægteskabet og efter dets opløsning til delingen af formuegoderne. Den bør omfatte virkningerne af formueforholdet mellem ægtefællerne for et retsforhold mellem en ægtefælle og tredjemand. Den lov, som finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, kan imidlertid kun gøres gældende af en ægtefælle over for tredjemand for at regulere sådanne virkninger, når retsforholdet mellem ægtefællen og tredjemand opstod på et tidspunkt, hvor tredjemand havde eller burde have haft kendskab til denne lov.
- (53) Almene hensyn, f.eks. beskyttelsen af en medlemsstats politiske, sociale og økonomiske struktur, bør berettige, at retterne og andre kompetente myndigheder i medlemsstaterne i undtagelsestilfælde får mulighed for at anvende undtagelser på grundlag af overordnede præceptive bestemmelser. Begrebet »overordnede præceptive bestemmelser« bør følgelig omfatte absolut nødvendige regler, f.eks. regler om beskyttelse af familiens bolig. Denne undtagelse fra anvendelsen af den lov, der skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller, fordrer imidlertid en indskrænkende fortolkning, hvis den skal være forenelig med forordningens overordnede mål.
- (54) Almene hensyn bør i ekstraordinære tilfælde også give medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder, der behandler sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, mulighed for at undlade at anvende visse bestemmelser i fremmed ret, når det i en konkret sag ville være klart uforeneligt med grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den pågældende medlemsstat at anvende disse bestemmelser. Retterne og andre kompetente myndigheder bør imidlertid ikke kunne anvende denne ordre public-undtagelse for at undlade at anvende loven i en anden stat eller afvise at anerkende — eller i givet fald acceptere — eller fuldbyrde en retsafgørelse, et officielt bekræftet dokument eller et retsforlig fra en anden medlemsstat, når en sådan undladelse ville stride mod Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (»chartret«), særlig artikel 21 om princippet om ikkeforskelsbehandling.
- (55) Da der i nogle stater findes flere retssystemer eller regelsæt angående de spørgsmål, som er reguleret af denne forordning, bør der fastsættes en bestemmelse, der regulerer, i hvilket omfang denne forordning finder anvendelse i de forskellige territoriale enheder i disse stater.
- (56) I lyset af denne forordnings overordnede mål, nemlig gensidig anerkendelse af retsafgørelser truffet i medlemsstaterne i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, bør denne forordning omfatte bestemmelser om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, der svarer til bestemmelser i andre EU-instrumenter på området for civilretligt samarbejde.

- (57) For at tage hensyn til de forskellige systemer for behandling af sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i medlemsstaterne bør denne forordning sikre accept og eksigibilitet i alle medlemsstater af officielt bekræftede dokumenter i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.
- (58) Officielt bekræftede dokumenter bør have samme beviskraft i en anden medlemsstat, som de har i domsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger. Fastlæggelse af beviskraft for et bestemt officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat eller af de mest sammenlignelige virkninger bør ske under henvisning til arten og omfanget af det officielt bekræftede dokumentets beviskraft i domsstaten. Det vil derfor afhænge af domsstatens lov, hvilken beviskraft et givet officielt bekræftet dokument har i en anden medlemsstat.
- (59) »Ægtheden« af et officielt bekræftet dokument bør være et selvstændigt begreb, der bør omfatte forhold som dokumentets autenticitet, formelle krav til dokumentet, beføjelser for den myndighed, der har udfærdiget dokumentet, og den procedure, hvorefter dokumentet er udfærdiget. Det bør også omfatte de faktuelle forhold, som den berørte myndighed registrerer i det officielt bekræftede dokument, f.eks. at de angivne parter har givet møde for myndigheden på den angivne dato, og at de har afgivet de anførte erklæringer. En part, som ønsker at anfægte ægtheden af et officielt bekræftet dokument, bør gøre det for den kompetente ret i den medlemsstat, der har udfærdiget det officielt bekræftede dokument, i henhold til loven i samme medlemsstat.
- (60) Begrebet »retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument« bør fortolkes som en henvisning til det materielle indhold, der er registreret i det officielt bekræftede dokument. En part, som ønsker at anfægte retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, bør gøre det for de retter, som har kompetence i henhold til denne forordning, og som bør træffe afgørelse om anfægtelsen i henhold til den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller.
- (61) Hvis et spørgsmål vedrørende retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, rejses som et bispørgsmål i en retssag ved en ret i en medlemsstat, bør denne ret have kompetence til at afgøre spørgsmålet.
- (62) Et officielt bekræftet dokument, der anfægtes, bør ikke have beviskraft i en anden medlemsstat end domsstaten, så længe anfægtelsen verserer. Hvis anfægtelsen kun vedrører et specifikt spørgsmål angående retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, bør det anfægtede officielle bekræftede dokument ikke have beviskraft i en anden medlemsstat end i domsstaten for så vidt angår det anfægtede spørgsmål, så længe anfægtelsen verserer. Et officielt bekræftet dokument, der som følge af en anfægtelse er blevet erklæret ugyldigt, bør ikke længere have nogen beviskraft.
- (63) En myndighed, som i forbindelse med anvendelsen af denne forordning forelægges to uforenelige officielt bekræftede dokumenter, bør under hensyntagen til omstændighederne ved den specifikke sag tage stilling til, hvilket af de officielt bekræftede dokumenter der i givet fald skal have forrang. Hvis det på baggrund af omstændighederne ikke er klart, hvilket af de officielt bekræftede dokumenter der i givet fald skal have forrang, bør spørgsmålet afgøres af de retter, der er kompetente i henhold til denne forordning, eller, hvis spørgsmålet rejses som et bispørgsmål i en retssag, den ret, ved hvilken sagen er anlagt. I tilfælde af uforenelighed mellem et officielt bekræftet dokument og en retsafgørelse, bør der tages hensyn til grundene til ikke at anerkende en retsafgørelse i henhold til denne forordning.
- (64) Anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse om formueforholdet mellem ægtefæller i henhold til denne forordning bør på ingen måde indebære en anerkendelse af det ægteskab, der ligger til grund for det formueforhold mellem ægtefæller, som gav anledning til retsafgørelsen.
- (65) Forholdet mellem denne forordning og de bilaterale og multilaterale konventioner om formueforholdet mellem ægtefæller, som medlemsstaterne er parter i, bør præciseres.
- (66) Denne forordning bør ikke være til hinder for, at de medlemsstater, der er parter i konventionen af 6. februar 1931 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indeholdende internationalretlige bestemmelser om ægteskab, adoption og værgemål, som revideret i 2006, i konventionen af 19. november 1934 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indeholdende internationalprivatretnlige bestemmelser om arv, testamenter og dødsboskifte, som revideret i juni 2012, og i konventionen af 11. oktober 1977 mellem Danmark, Finland,

Island, Norge og Sverige om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om privatretlige krav, kan fortsætte med at anvende visse bestemmelser i disse konventioner, i det omfang de indeholder forenklede og hurtigere procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.

- (67) For at lette anvendelsen af denne forordning bør der indføres en forpligtelse for medlemsstaterne til at meddele visse oplysninger om deres lovgivning og procedurer vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller inden for rammerne af det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF ⁽¹⁾. For at alle oplysninger, der er relevante for den praktiske anvendelse af denne forordning, kan blive offentliggjort rettidigt i *Den Europæiske Unions Tidende*, bør medlemsstaterne også give meddelelse til Kommissionen herom, før denne forordning finder anvendelse.
- (68) Ligeledes for at lette anvendelsen af denne forordning og for at muliggøre brugen af moderne kommunikationsteknologi bør der benyttes standardformularer til de attester, der skal fremlægges i forbindelse med en anmodning om, at en retsafgørelse, et officielt bekræftet dokument eller et retsforlig erklæres for eksigibelt.
- (69) Ved beregningen af de frister og tidsrum, der er fastsat i nærværende forordning, bør Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 ⁽²⁾ finde anvendelse.
- (70) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår udarbejdelse og senere ændring af attester og formularer vedrørende en afgørelse om retsafgørelses, retsforligs og officielt bekræftede dokumenters eksigibilitet. Sådanne beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽³⁾.
- (71) Rådgivningsproceduren bør anvendes til vedtagelse af gennemførelsesretsakter vedrørende udarbejdelse og senere ændring af de attester og formularer, der er omhandlet i denne forordning.
- (72) Målene for denne forordning, nemlig fri bevægelighed for personer i Unionen, mulighed for at ægtefæller kan tilrettelægge deres formueretlige forhold over for hinanden og over for tredjemand, mens parforholdet varer og i forbindelse med delingen af deres formuegoder, samt større forudsigelighed og retssikkerhed, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af denne forordnings omfang og virkninger bedre gennemføres på EU-plan eventuelt gennem større samarbejde mellem medlemsstaterne. Unionen har derfor beføjelse til at handle i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (73) Denne forordning respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der er anerkendt i chartret, navnlig artikel 7, 9, 17, 21 og 47 om henholdsvis respekt for privatliv og familieliv, retten til at indgå ægteskab og retten til at stifte familie i overensstemmelse med de nationale love, ejendomsretten, princippet om ikkeforskelsbehandling og retten til adgang til effektive retsmidler og til en retfærdig rettergang. Denne forordning bør anvendes af medlemsstaternes retter og andre kompetente myndigheder i overensstemmelse med disse rettigheder og principper —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller.

Den finder ikke anvendelse på spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender.

⁽¹⁾ Rådets beslutning 2001/470/EF af 28. maj 2001 om oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område (EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25).

⁽²⁾ Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971 om fastsættelse af regler om tidsfrister, datoer og tidspunkter (EFT L 124 af 8.6.1971, s. 1).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
 - a) ægtefællernes rets- og handleevne
 - b) ægteskabets eksistens, gyldighed eller anerkendelse
 - c) underholdspligt
 - d) arv ved en ægtefælles død
 - e) social sikring
 - f) retten til overdragelse eller tilpasning mellem ægtefæller i tilfælde af skilsmisse, separation eller annullation af ægteskab af rettigheder til alderspension eller invalidepension, som er optjent under ægteskabet, og som ikke har medført pensionsindtægter under ægteskabet
 - g) arten af tinglige rettigheder over et formuegode og
 - h) enhver registrering i et register af rettigheder i fast ejendom eller løsøre, herunder de lovmæssige krav til en sådan registrering, samt virkningerne af registrering eller manglende registrering af sådanne rettigheder i et register.

Artikel 2

Kompetence til at behandle sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i medlemsstaterne

Denne forordning berører ikke medlemsstaternes myndigheders kompetence til at behandle sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.

Artikel 3

Definitioner

1. I denne forordning forstås ved:
 - a) »formueforhold mellem ægtefæller«: et sæt regler om de formueretlige forbindelser mellem ægtefællerne indbyrdes og i deres forbindelser med tredjemand som følge af ægteskab eller ægteskabets opløsning
 - b) »ægtepagt«: aftale mellem ægtefæller eller kommende ægtefæller om formueforholdet mellem disse ægtefæller indbyrdes
 - c) »officielt bekræftet dokument«: et dokument vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der er formelt udstedt eller registreret som et officielt bekræftet dokument i en medlemsstat, hvor den officielle bekræftelse
 - i) vedrører det officielt bekræftede dokumentets underskrift og indhold og
 - ii) er foretaget af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil af domsstaten
 - d) »retsafgørelse«: enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, uanset hvordan den betegnes, herunder en afgørelse om fastsættelse af sagsomkostninger, som træffes af en embedsmand ved retten
 - e) »retsforlig«: et forlig vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, der er godkendt af en ret eller indgået for en ret under en retssag

- f) »domsstat«: den medlemsstat, hvori retsafgørelsen er truffet, det officielt bekræftede dokument er oprettet eller retsforliget er godkendt eller indgået
- g) »fuldbyrdsmedlemsstat«: den medlemsstat, der anmodes om at anerkende og/eller fuldbyrde retsafgørelsen, det officielt bekræftede dokument eller retsforliget.

2. I denne forordning forstås ved »ret«: enhver judiciel myndighed og alle andre myndigheder og juridiske aktører med kompetence i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, som udøver retslige funktioner eller handler i henhold til en judiciel myndigheds delegation af beføjelser eller handler under en judiciel myndigheds kontrol, såfremt sådanne andre myndigheder eller juridiske aktører garanter for upartiskhed og parternes ret til at blive hørt, og såfremt deres retsafgørelser i henhold til loven i den medlemsstat, hvor de har deres virke,

- a) kan gøres til genstand for anke eller fornyet prøvelse ved en judiciel myndighed og
- b) har tilsvarende retskraft og retsvirkning som en retsafgørelse truffet af en judiciel myndighed i samme sag.

Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om de andre myndigheder og juridiske aktører, der er omhandlet i første afsnit, i overensstemmelse med artikel 64.

KAPITEL II

KOMPETENCE

Artikel 4

Kompetence ved en ægtefælles død

Hvis der ved en ret i en medlemsstat anlægges en sag om arven efter en ægtefælle i henhold til forordning (EU) nr. 650/2012, har retterne i den pågældende stat kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende formueforholdet mellem ægtefællerne i forbindelse med denne arvesag.

Artikel 5

Kompetence i forbindelse med skilsmisse, separation eller annullation af et ægteskab

1. Hvis en ret i en medlemsstat behandler en begæring om skilsmisse, separation eller annullation af et ægteskab i henhold til forordning (EF) nr. 2201/2003, har retterne i den pågældende stat kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i forbindelse med denne begæring, jf. dog stk. 2.
2. Kompetencen i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller i henhold til stk. 1 er underlagt ægtefællernes aftale, hvis den ret, der behandler begæringen om skilsmisse, separation eller annullation af et ægteskab,
 - a) er retten i en medlemsstat, hvor ansøgeren har sit sædvanlige opholdssted, og ansøgeren har opholdt sig dér i mindst et år umiddelbart forud for indgivelsen af ansøgningen, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), femte led, i forordning (EF) nr. 2201/2003
 - b) er retten i en medlemsstat, hvor ansøgeren er statsborger og har sit sædvanlige opholdssted, og ansøgeren har opholdt sig dér i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning (EF) nr. 2201/2003
 - c) behandler en sag i henhold til artikel 5 i forordning (EF) nr. 2201/2003 vedrørende ændring af separation til skilsmisse eller
 - d) behandler en sag i henhold til artikel 7 i forordning (EF) nr. 2201/2003 vedrørende anden kompetence.

3. Hvis den aftale, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, indgås, inden en sag vedrørende formueforhold mellem ægtefæller anlægges ved retten, skal aftalen være i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2.

Artikel 6

Kompetence i andre tilfælde

Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 4 og 5, eller i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i disse artikler, er følgende retter i medlemsstaterne kompetente til at træffe afgørelse om formueforholdet mellem ægtefæller:

- a) de retter, på hvis område ægtefællerne har deres sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- b) de retter, på hvis område ægtefællerne senest havde deres sædvanlige opholdssted, for så vidt en af dem stadig er bosat dér på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- c) de retter, på hvis område sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller subsidiært
- d) retterne i den medlemsstat, hvor begge ægtefæller er statsborgere på det tidspunkt, hvor sagen anlægges.

Artikel 7

Valg af værneting

1. I de tilfælde, der er omfattet af artikel 6, kan parterne aftale, at retterne i den medlemsstat, hvis lov er gældende i henhold til artikel 22 eller artikel 26, stk. 1, litra a) eller b), eller retterne i den medlemsstat, hvor ægteskabet blev indgået, har enekompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende formueforholdet mellem disse ægtefæller.
2. Aftalen omhandlet i stk. 1 skal udformes skriftligt og dateres og underskrives af parterne. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen.

Artikel 8

Kompetence baseret på sagsøgtes fremmøde

1. For så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede har kompetence i henhold til andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når loven i denne medlemsstat finder anvendelse i overensstemmelse med artikel 22 eller artikel 26, stk. 1, litra a) og b), og når sagsøgte giver møde for den. Denne regel gælder ikke, såfremt sagsøgte giver møde for at bestride rettens kompetence, eller i sager, der er omfattet af artikel 4 eller artikel 5, stk. 1.
2. Retten skal, inden den fastslår, at den har kompetence i henhold til stk. 1, sikre sig, at sagsøgte er orienteret om sin ret til at bestride rettens kompetence og om retsvirkningerne af at give møde eller af ikke at give møde.

Artikel 9

Alternativ kompetence

1. Hvis en ret i den medlemsstat, der har kompetence i henhold til artikel 4, 6, 7 eller 8, finder, at det pågældende ægteskab i henhold til medlemsstatens internationale privatret ikke er anerkendt med henblik på sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, kan den undtagelsesvis erklære sig inkompetent. Hvis retten beslutter at erklære sig inkompetent, skal den gøre dette hurtigst muligt.

2. Hvis en ret, der har kompetence i henhold til artikel 4 eller 6, erklærer sig inkompetent, og hvis parterne aftaler at tillægge retterne i en anden medlemsstat kompetence i overensstemmelse med artikel 7, har retterne i denne medlemsstat kompetence til at træffe afgørelse om formueforholdet mellem ægtefæller.

I andre tilfælde har retterne i en hvilken som helst anden medlemsstat i henhold til artikel 6 eller 8 eller retterne i den medlemsstat, hvor ægteskabet blev indgået, kompetence til at træffe afgørelse om formueforholdet mellem ægtefæller.

3. Denne artikel finder ikke anvendelse, når parterne har opnået skilsmisse, separation eller annullation af et ægteskab, der kan anerkendes i den medlemsstat, hvor retten er beliggende.

Artikel 10

Subsidiær kompetence

Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 4, 5, 6, 7 eller 8, eller hvis alle retter i henhold til artikel 9 har erklæret sig inkompetente, og ingen ret har kompetence i henhold til artikel 9, stk. 2, er retterne i en medlemsstat kompetente, hvis fast ejendom tilhørende en eller begge ægtefæller er beliggende på medlemsstatens område, men i så fald har retten kun kompetence til at træffe afgørelse om denne faste ejendom.

Artikel 11

Forum necessitatis

Hvis ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 4, 5, 6, 7, 8 eller 10, eller hvis alle retter i henhold til artikel 9 har erklæret sig inkompetente, og ingen ret i en medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 9, stk. 2, eller artikel 10, kan en medlemsstats retter undtagelsesvis træffe afgørelse i en sag om formueforholdet mellem ægtefæller, hvis sagen ikke med rimelighed kan anlægges eller føres eller vil være umulig at føre i et tredjeland, hvortil sagen har tæt tilknytning.

Sagen skal have en tilstrækkelig tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.

Artikel 12

Modkrav

Den ret, ved hvilken en sag verserer i henhold til artikel 4, 5, 6, 7, 8, artikel 9, stk. 2, eller artikel 10 eller 11, har også kompetence til at behandle et modkrav, hvis dette falder ind under denne forordnings anvendelsesområde.

Artikel 13

Begrænsning af sager

1. Når boet efter afdøde, hvis arv falder ind under forordning (EU) nr. 650/2012, omfatter formuegoder, der befinder sig i et tredjeland, kan den ret, som skal træffe afgørelse om formueforholdet mellem ægtefæller, efter anmodning fra en af parterne beslutte ikke at træffe afgørelse om et eller flere af disse formuegoder, hvis det kan forventes, at rettens afgørelse om disse formuegoder ikke vil blive anerkendt og i givet fald ikke vil blive erklæret for eksigibel i det pågældende tredjeland.

2. Stk. 1 berører ikke parternes ret til at begrænse omfanget af sagen i henhold til loven i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende.

Artikel 14

En sags anlæggelse ved retten

I dette kapitel anses en sag for anlagt ved en ret:

- a) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument er indleveret til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte
- b) hvis dokumentet skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor det modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten, eller
- c) hvis retten indleder sagen af egen drift, på det tidspunkt, hvor retten træffer afgørelse om at indlede sagen, eller, når en sådan afgørelse ikke er påkrævet, på det tidspunkt, hvor sagen registreres af retten.

Artikel 15

Prøvelse af kompetencen

Hvis der ved en ret i en medlemsstat anlægges en sag om formueforholdet mellem ægtefæller, som den pågældende ret ikke har kompetence til at påkende i henhold til denne forordning, erklærer retten sig af egen drift inkompetent.

Artikel 16

Prøvelse af sagens antagelse til påkendelse

1. Hvis en sagsøgt, der har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end den medlemsstat, hvor sagen er anlagt, ikke giver møde, udsætter den i henhold til denne forordning kompetente ret sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle fornødne foranstaltninger har været truffet med henblik herpå.
2. Artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 ⁽¹⁾ anvendes i stedet for stk. 1 i nærværende artikel, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes fra én medlemsstat til en anden i henhold til nævnte forordning.
3. Hvis forordning (EF) nr. 1393/2007 ikke finder anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes til udlandet i henhold til nævnte konvention.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT L 324 af 10.12.2007, s. 79).

*Artikel 17***Litispændens**

1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, af egen drift sagen, indtil den første rets kompetence er fastslået.
2. I det tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, og på begæring af den ret, tvisten er indbragt for, underretter enhver anden ret, tvisten er indbragt for, uden ophold den førstnævnte ret om datoen for, hvornår tvisten blev indbragt for denne.
3. Når det er fastslået, at den ret, hvor sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

*Artikel 18***Indbyrdes sammenhængende krav**

1. Såfremt sager vedrørende indbyrdes sammenhængende krav verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.
2. Når de sager, der er omhandlet i stk. 1, verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter begæring fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at behandle de pågældende krav, og dens lov tillader forening af kravene.
3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige retsafgørelser som følge af, at kravene påkendes hver for sig.

*Artikel 19***Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler**

Der kan indgives anmodning til en medlemsstats retter om anvendelse af foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i henhold til den pågældende medlemsstats lov, selv om retterne i en anden medlemsstat i henhold til denne forordning er kompetente til at påkende sagens realitet.

KAPITEL III

LOVVALG

*Artikel 20***Universal anvendelse**

Den lov, som skal finde anvendelse i henhold til denne forordning, finder anvendelse, uanset om det er loven i en medlemsstat eller ikke.

*Artikel 21***Kun én lov finder anvendelse**

Den lov, der skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller i henhold til artikel 22 eller 26, finder anvendelse på alle de formuegoder, der indgår i dette formueforhold, uanset hvor disse formuegoder befinder sig.

*Artikel 22***Valg af den lov, der skal anvendes**

1. Ægtefæller eller kommende ægtefæller kan aftale, hvilken lov der skal anvendes på formueforholdet mellem disse ægtefæller, eller ændre deres valg, forudsat at loven er en af følgende:
 - a) loven i den stat, hvor ægtefællerne eller de kommende ægtefæller, eller en af dem, har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, eller
 - b) loven i en stat, hvor en af ægtefællerne eller en af de kommende ægtefæller er statsborger på tidspunktet for aftalens indgåelse.
2. Medmindre ægtefællerne har aftalt andet, vil en ændring af valget af den lov, der skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller, som foretages under ægteskabet, kun have fremadrettet virkning.
3. Enhver ændring med tilbagevirkende kraft af den lov, der skal anvendes i henhold til stk. 2, må ikke forringe tredjemands rettigheder i henhold til den pågældende lov.

*Artikel 23***Formel gyldighed af aftalen om valget af den lov, der skal anvendes**

1. Den i artikel 22 nævnte aftale indgås skriftligt, dateres og underskrives af begge ægtefæller. Med »skriftligt«
sideslles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen.
2. Hvis loven i den medlemsstat, hvor begge ægtefæller har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, indeholder yderligere formkrav for ægtepagter, finder disse krav anvendelse.
3. Hvis ægtefællerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har deres sædvanlige opholdssted i forskellige medlemsstater, og loven i disse stater indeholder forskellige formkrav for ægtepagter, er aftalen gyldig med hensyn til form, hvis den opfylder betingelserne i loven i en af disse stater.
4. Hvis kun en af ægtefællerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, og der i denne stat gælder yderligere formkrav for ægtepagter, finder disse krav anvendelse.

*Artikel 24***Samtykke og materiel gyldighed**

1. Spørgsmål om eksistensen og gyldigheden af en aftale om lovvalg eller en bestemmelse herom er underlagt den lov, der ville finde anvendelse i henhold til artikel 22, hvis aftalen eller bestemmelsen var gyldig.

2. En ægtefælle kan dog for at godtgøre, at han eller hun ikke har samtykket i aftalen eller bestemmelsen, påberåbe sig loven i det land, hvor han eller hun har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen indbringes for en ret, såfremt det af omstændighederne fremgår, at det ikke ville være rimeligt at bestemme virkningen af hans eller hendes adfærd efter den i stk. 1 angivne lov.

Artikel 25

Formel gyldighed af en ægtepagt

1. Ægtepagten indgås skriftligt, dateres og underskrives af begge ægtefæller. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen.

2. Hvis loven i den medlemsstat, hvor begge ægtefæller har deres sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalens indgåelse, indeholder yderligere formkrav for ægtepagter, finder disse krav anvendelse.

Hvis ægtefællerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har deres sædvanlige opholdssted i forskellige medlemsstater, og loven i disse stater indeholder forskellige formkrav for ægtepagter, er aftalen gyldig med hensyn til form, hvis den opfylder betingelserne i loven i en af disse stater.

Hvis kun en af ægtefællerne på tidspunktet for aftalens indgåelse har sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, og der i denne stat gælder yderligere formkrav for ægtepagter, finder disse krav anvendelse.

3. Hvis den lov, der skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller, indeholder yderligere formkrav, finder disse krav anvendelse.

Artikel 26

Lovvalg i mangel af aftale mellem parterne

1. I mangel af en lovvalgsaftale i henhold til artikel 22 finder en af følgende love anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller:

- a) loven i den stat, hvor ægtefællerne havde deres første fælles sædvanlige opholdssted efter ægteskabets indgåelse, eller subsidiært
- b) loven i den stat, hvor begge ægtefæller er statsborgere på tidspunktet for ægteskabets indgåelse, eller subsidiært
- c) loven i den stat, som begge ægtefæller har den tætteste tilknytning til på tidspunktet for ægteskabets indgåelse under hensyntagen til samtlige forhold.

2. Hvis ægtefællerne har mere end ét fælles statsborgerskab på tidspunktet for ægteskabets indgåelse, anvendes kun stk. 1, litra a) og c).

3. Den judicielle myndighed, der har kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, kan undtagelsesvis og efter anmodning fra en af ægtefællerne beslutte, at loven i en anden stat end den, hvis lov finder anvendelse i henhold til stk. 1, litra a), skal regulere formueforholdet mellem ægtefællerne, hvis den, der fremsætter anmodningen, dokumenterer, at

- a) ægtefællerne havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted i denne anden stat i betydelig længere tid end i den stat, der er udpeget i stk. 1, litra a), og
- b) begge ægtefæller havde indrettet sig efter loven i denne anden stat i forbindelse med tilrettelæggelse eller planlægning af deres formueretlige forhold.

Loven i denne anden stat finder anvendelse fra ægteskabets indgåelse, medmindre en af ægtefællerne er uenig heri. I sidstnævnte tilfælde får loven i denne anden stat virkning fra etableringen af det sidste fælles sædvanlige opholdssted i denne anden stat.

Anvendelsen af loven i den anden stat må ikke forringe tredjemands rettigheder i henhold til den lov, der finder anvendelse i henhold til stk. 1, litra a).

Nærværende stykke finder ikke anvendelse, hvis ægtefællerne har indgået en ægtepagt inden etableringen af deres sidste fælles sædvanlige opholdssted i denne anden stat.

Artikel 27

Anvendelsesområdet for den lov, der skal anvendes

Den lov, der skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller i henhold til denne forordning, skal bl.a. regulere:

- a) klassificeringen af en af ægtefællernes eller begge ægtefællers formuegoder i forskellige kategorier under og efter ægteskabet
- b) overførsel af formuegoder fra en kategori til en anden
- c) en ægtefælles hæftelse for den anden ægtefælles forpligtelser og gæld
- d) en af ægtefællernes eller begge ægtefællers beføjelser, rettigheder og forpligtelser vedrørende formuegoder
- e) opløsning af formueforholdet mellem ægtefællerne og deling, fordeling eller afvikling af formuegoderne
- f) virkningerne af formueforholdet mellem ægtefællerne for et retsforhold mellem en ægtefælle og tredjemand og
- g) den materielle gyldighed af en ægtepagt.

Artikel 28

Retsvirkninger over for tredjemand

1. Uanset artikel 27, litra f), kan den lov, der regulerer formueforholdet mellem ægtefællerne, ikke gøres gældende af en ægtefælle over for tredjemand i en tvist mellem tredjemand og en af ægtefællerne eller begge ægtefæller, medmindre tredjemand kendte til eller ved udvisning af rettidig omhu burde have kendt til loven.

2. Tredjemand anses for at have kendskab til den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefællerne, hvis

- a) den lov er loven i
 - i) den stat, hvis lov finder anvendelse på transaktionen mellem en ægtefælle og tredjemand,
 - ii) den stat, hvor den ægtefælle, der indgår en aftale, og tredjemand har deres sædvanlige opholdssted, eller
 - iii) i sager vedrørende fast ejendom, den stat, hvor den faste ejendom er beliggende,eller
- b) en af ægtefællerne har opfyldt de gældende krav til oplysning om eller registrering af formueforholdet mellem ægtefællerne, der er foreskrevet i loven i
 - i) den stat, hvis lov finder anvendelse på transaktionen mellem en ægtefælle og tredjemand,

- ii) den stat, hvor den ægtefælle, der indgår en aftale, og tredjemand har deres sædvanlige opholdssted, eller
 - iii) i sager vedrørende fast ejendom, den stat, hvor den faste ejendom er beliggende.
3. Når den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefællerne, ikke kan gøres gældende af en ægtefælle over for tredjemand i henhold til stk. 1, reguleres virkningerne af formueforholdet mellem ægtefællerne over for tredjemand:
- a) af loven i den stat, hvis lov finder anvendelse på transaktionen mellem en ægtefælle og tredjemand, eller
 - b) i sager vedrørende fast ejendom eller registrerede formuegoder eller rettigheder, af loven i den stat, hvor den faste ejendom er beliggende, eller hvor formuegoderne eller rettighederne er registreret.

Artikel 29

Tilpasning af tinglige rettigheder

Når en person påberåber sig en tinglig rettighed, som vedkommende er berettiget til i henhold til den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, og når den pågældende tinglige rettighed ikke findes i loven i den medlemsstat, hvor rettigheden påberåbes, skal den tinglige rettighed om nødvendigt og så vidt muligt tilpasses til den tinglige rettighed, der ligger tættest herpå ifølge den pågældende stats lov, under hensyntagen til de mål og interesser, som den specifikke tinglige rettighed og de dertil knyttede retsvirkninger forfølger.

Artikel 30

Overordnede præceptive bestemmelser

1. Intet i denne forordning begrænser anvendelsen af overordnede præceptive bestemmelser i domstolslandets lov.
2. Overordnede præceptive bestemmelser er bestemmelser, hvis overholdelse en medlemsstat anser for at være så afgørende for beskyttelsen af dens offentlige interesser, som f.eks. dens politiske, sociale og økonomiske struktur, at bestemmelserne finder anvendelse på alle forhold, der falder ind under deres anvendelsesområde, uanset hvilken lov der i øvrigt skal anvendes på formueforholdet mellem ægtefæller i henhold til denne forordning.

Artikel 31

Grundlæggende retsprincipper (ordre public)

Anvendelsen af en bestemmelse i en lov i en stat, som udpeges efter denne forordning, kan kun afvises, hvis en sådan anvendelse er klart uforenelig med de grundlæggende retsprincipper (ordre public) i domstolslandets lov.

Artikel 32

Udelukkelse af renvoi

Anvendelsen af en lov i en stat, som udpeges efter denne forordning, betyder anvendelse af de gældende retsregler i den pågældende stat med undtagelse af reglerne i dens internationale privatret.

*Artikel 33***Stater med mere end ét retssystem — territorielt lovvalg**

1. Når den lov, der udpeges efter denne forordning, er loven i en stat med flere territoriale enheder, som hver har sine egne retsregler for formueforholdet mellem ægtefæller, afgør denne stats interne lovvalgsregler, hvilken relevant territorial enheds lovregler der skal finde anvendelse.
2. Hvis der ikke findes sådanne interne lovvalgsregler,
 - a) forstås en henvisning til loven i den stat, der er omhandlet i stk. 1, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, hvor ægtefællerne havde deres sædvanlige opholdssted, når gældende lov skal fastlægges i henhold til bestemmelser vedrørende ægtefællernes sædvanlige opholdssted
 - b) forstås en henvisning til loven i den stat, der er omhandlet i stk. 1, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, som ægtefællerne har den tætteste tilknytning til, når gældende lov skal fastlægges i henhold til bestemmelser vedrørende ægtefællernes statsborgerskab
 - c) forstås en henvisning til loven i den stat, der er omhandlet i stk. 1, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, hvor det relevante forhold gør sig gældende, når gældende lov skal fastlægges i henhold til eventuelle andre bestemmelser vedrørende andre forhold som tilknytningsfaktorer.

*Artikel 34***Stater med mere end ét retssystem — lovvalg mellem personer**

For så vidt angår en stat, som har to eller flere retssystemer eller regelsæt, der finder anvendelse på forskellige personkategorier vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, forstås en henvisning til en sådan stats lov som en henvisning til det retssystem eller regelsæt, der er fastsat i de gældende regler i den pågældende stat. I mangel af sådanne regler finder det retssystem eller regelsæt, som ægtefællerne har det tætteste tilhørsforhold til, anvendelse.

*Artikel 35***Ikkeanvendelse af denne forordning på interne lovvalg**

En medlemsstat med flere territoriale enheder, som hver har sine egne retsregler for formueforholdet mellem ægtefæller, er ikke forpligtet til at anvende denne forordning i forbindelse med lovvalg, der alene forekommer mellem sådanne enheder.

KAPITEL IV

ANERKENDELSE, EKSIGIBILITET OG FULDBYRDELSE AF RETSAFGØRELSER*Artikel 36***Anerkendelse**

1. Retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.

2. Hvis anerkendelsen bestrides, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter procedurerne i artikel 44-57 få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.

3. Hvis anerkendelsen gøres gældende under en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, og hvis anerkendelsen har betydning for afgørelsen af denne sag, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 37

Grunde til ikkeanerkendelse

En retsafgørelse anerkendes ikke,

- a) såfremt en anerkendelse klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, som anmodningen om anerkendelse rettes til
- b) såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det
- c) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen om anerkendelse rettes til
- d) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, som anmodningen om anerkendelse rettes til.

Artikel 38

Grundlæggende rettigheder

Artikel 37 i denne forordning anvendes af retterne og andre kompetente myndigheder i medlemsstaterne under iagttagelse af de grundlæggende rettigheder og principper, der er anerkendt i chartret om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21 om ikkeforskelsbehandling.

Artikel 39

Forbud mod prøvelse af kompetencen for retten i domsstaten

1. Kompetencen for retterne i domsstaten kan ikke efterprøves.
2. Bestemmelsen i artikel 37 om grundlæggende retsprincipper (ordre public) finder ikke anvendelse på kompetence-reglerne i artikel 4-11.

Artikel 40

Forbud mod prøvelse med hensyn til sagens realitet

En retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

*Artikel 41***Udsættelse**

Hvis anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, gøres gældende ved en ret i en anden medlemsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel i domsstaten.

*Artikel 42***Eksigibilitet**

Retsafgørelser, som er truffet i en medlemsstat, og som er eksigible i denne medlemsstat, er eksigible i en anden medlemsstat, når de efter anmodning fra en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i den pågældende medlemsstat efter proceduren i artikel 44-57.

*Artikel 43***Fastlæggelse af bopæl**

Ved afgørelsen af, om en part med henblik på proceduren i artikel 44-57 har bopæl i fuldbyrdesstaten, skal den ret, ved hvilken sagen er anlagt, anvende fuldbyrdesstatens interne lov.

*Artikel 44***Retten stedlige kompetence**

1. Anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, fremsættes over for den ret eller kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten, som denne medlemsstat har meddelt Kommissionen i overensstemmelse med artikel 64.
2. Den stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, eller efter fuldbyrdesstedet.

*Artikel 45***Procedure**

1. Anmodningsproceduren er underlagt loven i fuldbyrdesstaten.
2. Den, der fremsætter anmodningen, er ikke forpligtet til at have en postadresse eller en befuldmægtiget i fuldbyrdesstaten.
3. Anmodningen vedlægges følgende dokumenter:
 - a) en genpart af retsafgørelsen, der opfylder betingelserne med hensyn til godtgørelse af dens ægthed
 - b) en attest, der er udstedt af retten eller den kompetente myndighed i domsstaten under anvendelse af den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2, jf. dog artikel 46.

*Artikel 46***Manglende fremlæggelse af attesten**

1. Såfremt den i artikel 45, stk. 3, litra b), omhandlede attest ikke fremlægges, kan retten eller den kompetente myndighed fastsætte en frist for dens tilvejebringelse eller anerkende et tilsvarende dokument eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.
2. Såfremt retten eller den kompetente myndighed kræver det, skal der fremlægges en oversættelse eller transliteration af dokumenterne. Oversættelsen skal foretages af en person, der er bemyndiget til at foretage oversættelser i en af medlemsstaterne.

*Artikel 47***Afgørelse om eksigibilitet**

En retsafgørelse erklæres for eksigibel, så snart de i artikel 45 omhandlede formaliteter er opfyldt, uden prøvelse efter artikel 37. Den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, kan ikke på dette tidspunkt af sagens behandling fremsætte indsigelser.

*Artikel 48***Meddelelse af afgørelsen om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel**

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal straks og på den måde, der er foreskrevet i fuldbyrdelsesstatens lov, meddeles den, som har fremsat anmodningen.
2. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, forkyndes for den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sammen med retsafgørelsen, hvis den ikke allerede er blevet forkyndt for den pågældende.

*Artikel 49***Appel af afgørelsen om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel**

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.
2. Appellen indgives til den ret, som den berørte medlemsstat har meddelt Kommissionen i overensstemmelse med artikel 64.
3. Appellen behandles i overensstemmelse med reglerne for kontradiktorisk procedure.
4. Giver den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke møde for den ret, der behandler en appel indgivet af den, der har fremsat anmodningen, finder artikel 16 anvendelse, selv om den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke har bopæl på en medlemsstats område.
5. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal appelleres inden 30 dage efter, at den er blevet forkyndt. Såfremt den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, har bopæl på en anden medlemsstats område end den, hvor retsafgørelsen er blevet erklæret for eksigibel, er fristen for appel 60 dage og løber fra den dag, hvor afgørelsen om eksigibilitet er blevet forkyndt for den pågældende personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

*Artikel 50***Procedure for anfægtelse af appelafgørelsen**

Den afgørelse, der træffes i appelsagen, kan kun anfægtes ved den procedure, som den berørte medlemsstat har meddelt Kommissionen i overensstemmelse med artikel 64.

*Artikel 51***Afslag på eller ophævelse af en afgørelse om eksigibilitet**

Den ret, hvortil en appel indgives efter artikel 49 eller 50, kan kun afslå at erklære en retsafgørelse for eksigibel eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet af en af de i artikel 37 anførte grunde. Den træffer afgørelse så hurtigt som muligt.

*Artikel 52***Udsættelse**

Den ret, hvortil en appel indgives efter artikel 49 eller 50, udsætter efter anmodning fra den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sagen, hvis eksigibiliteten af afgørelsen er suspenderet i domsstaten ved iværksættelse af appel.

*Artikel 53***Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler**

1. Når en retsafgørelse skal anerkendes i overensstemmelse med dette kapitel, er der intet til hinder for, at den, som har fremsat anmodningen, kan bringe foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i anvendelse i overensstemmelse med loven i fuldbyrdelsesstaten, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet efter artikel 46.
2. Afgørelsen om eksigibilitet giver umiddelbar hjemmel til at anvende sikrende retsmidler.
3. Så længe den i artikel 49, stk. 5, fastsatte frist for appel af afgørelsen om eksigibilitet ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appelsagen, er sikrende retsmidler det eneste mulige retsskridt over for formuegoder, der tilhører den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse.

*Artikel 54***Delvis eksigibilitet**

1. Såfremt der ved retsafgørelsen er taget stilling til flere krav, og ikke alle krav kan erklæres for eksigible, skal retten eller den kompetente myndighed erklære et eller flere af dem for eksigible.
2. Den, som fremsætter en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan anmode om kun at få dele af retsafgørelsen erklæret for eksigible.

*Artikel 55***Retshjælp**

Har den, som fremsætter anmodningen, i domsstaten helt eller delvis haft fri proces eller været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal den pågældende i enhver sag om at få retsafgørelsen erklæret for eksigibel være berettiget til retshjælp eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter loven i fuldbyrdsstaten.

*Artikel 56***Ingen form for sikkerhedsstillelse eller depositum**

Det kan ikke pålægges en part, som i en medlemsstat anmoder om anerkendelse, eksigibilitet eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at vedkommende er udlænding eller ikke har bopæl eller opholdssted i fuldbyrdsstaten.

*Artikel 57***Ingen form for skat, afgift eller gebyr**

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må opkræves i fuldbyrdsstaten i forbindelse med behandlingen af en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel.

KAPITEL V

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG*Artikel 58***Accept af officielt bekræftede dokumenter**

1. Et officielt bekræftet dokument, der er udfærdiget i en medlemsstat, har samme beviskraft i en anden medlemsstat, som det har i domsstaten, eller de mest sammenlignelige virkninger, forudsat at dette ikke klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den pågældende medlemsstat.

En person, som ønsker at anvende et officielt bekræftet dokument i en anden medlemsstat, kan anmode den myndighed, som udfærdiger det officielt bekræftede dokument i domsstaten, om at udfylde den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2, med en beskrivelse af den beviskraft, som det officielt bekræftede dokument har i domsstaten.

2. Enhver anfægtelse af ægtheden af et officielt bekræftet dokument skal forelægges for retterne i domsstaten, og afgørelse herom træffes i henhold til loven i denne stat. Det anfægtede officielt bekræftede dokument har ikke beviskraft i en anden medlemsstat, så længe anfægtelsen verserer for den kompetente ret.

3. Enhver anfægtelse af de retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument, skal forelægges for de retter, som har kompetence i henhold til denne forordning, og afgørelse herom træffes i henhold til den lov, der finder anvendelse i henhold til kapitel III. Det anfægtede officielt bekræftede dokument har ikke beviskraft i en anden medlemsstat end domsstaten med hensyn til det anfægtede spørgsmål, så længe anfægtelsen verserer for den kompetente ret.

4. Hvis afgørelsen af en verserende sag ved en ret i en medlemsstat afhænger af afgørelsen af et spørgsmål vedrørende retshandler eller retlige forhold, der er registreret i et officielt bekræftet dokument vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, er den pågældende ret kompetent til at afgøre dette spørgsmål.

Artikel 59

Officielt bekræftede dokumenters eksigibilitet

1. Et officielt bekræftet dokument, der er eksigibelt i domsstaten, skal erklæres for eksigibelt i en anden medlemsstat efter anmodning fra en berettiget part i overensstemmelse med proceduren i artikel 44-57.
2. Ved anvendelsen af artikel 45, stk. 3, litra b), udsteder den myndighed, der har udstedt det officielt bekræftede dokument, efter anmodning fra en berettiget part en attest under anvendelse af den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2.
3. Den ret, der behandler en appel i henhold til artikel 49 eller 50, kan kun afslå at erklære et officielt bekræftet dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i fuldbyrdelsesstaten.

Artikel 60

Retsforligs eksigibilitet

1. Retsforlig, der er eksigibelt i domsstaten, erklæres på anmodning fra en berettiget part for eksigibelt i en anden medlemsstat efter proceduren i artikel 44-57.
2. Ved anvendelsen af artikel 45, stk. 3, litra b), udsteder den ret, der godkendte forliget, eller ved hvilken det blev indgået, efter anmodning fra en berettiget part en attest under anvendelse af den formular, der er udarbejdet efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2.
3. Den ret, der behandler en appel i henhold til artikel 49 eller 50, kan kun afslå at erklære et officielt bekræftet dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af retsforliget klart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i fuldbyrdelsesstaten.

KAPITEL VI

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 61

Legalisering og tilsvarende formaliteter

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet for så vidt angår dokumenter udstedt i en medlemsstat i forbindelse med denne forordning.

Artikel 62

Forholdet til gældende internationale konventioner

1. Denne forordning berører ikke anvendelsen af bilaterale eller multilaterale konventioner, som en eller flere medlemsstater er part i på tidspunktet for vedtagelsen af denne forordning eller af en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 331, stk. 1, andet eller tredje afsnit, i TEUF, og som vedrører spørgsmål, der er reguleret i denne forordning, jf. dog medlemsstaternes forpligtelser i henhold til artikel 351 i TEUF.

2. Uanset stk. 1 har denne forordning i forbindelserne mellem medlemsstaterne forrang for de konventioner, som er indgået mellem, for så vidt sådanne konventioner vedrører spørgsmål, der er reguleret i denne forordning.

3. Denne forordning er ikke til hinder for de deri deltagende medlemsstaters anvendelse af konventionen af 6. februar 1931 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indeholdende internationalprivatretlige bestemmelser om ægteskab, adoption og vægemål, som revideret i 2006, af konventionen af 19. november 1934 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indeholdende internationalprivatretlige bestemmelser om arv, testamenter og dødsboskifte, som revideret i juni 2012, og af konventionen af 11. oktober 1977 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om privatretlige krav, i det omfang de indeholder forenkede og hurtigere procedurer for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.

Artikel 63

Oplysninger til offentligheden

Medlemsstaterne giver med henblik på at stille oplysningerne til rådighed for offentligheden som led i Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område, Kommissionen et kort resumé af deres nationale lovgivning og procedurer vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder oplysninger om, hvilken type myndighed der har kompetence i formueforhold mellem ægtefæller, og om virkningerne med hensyn til tredjemand, der er omhandlet i artikel 28.

Medlemsstaterne sørger for, at oplysningerne løbende ajourføres.

Artikel 64

Oplysninger om kontaktoplysninger og procedurer

1. Medlemsstaterne giver senest den 29. april 2018 Kommissionen meddelelse om:

- a) de retter eller myndigheder, der har kompetence til at behandle anmodninger om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, i overensstemmelse med artikel 44, stk. 1, og appeller af retsafgørelser om sådanne anmodninger i henhold til artikel 49, stk. 2,
- b) de procedurer for anfægtelse af appelafgørelser, der er omhandlet i artikel 50.

Medlemsstaterne informerer Kommissionen om eventuelle senere ændringer af disse oplysninger.

2. Kommissionen offentliggør de oplysninger, der meddeles i henhold til stk. 1, i *Den Europæiske Unions Tidende*, bortset fra adresser og andre kontaktoplysninger på de retter og myndigheder, der er omhandlet i stk. 1, litra a).

3. Kommissionen gør alle de oplysninger, der meddeles i henhold til stk. 1, offentligt tilgængelige på enhver hensigtsmæssig måde, navnlig via Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 65

Udarbejdelse og senere ændring af listen med oplysninger som omhandlet i artikel 3, stk. 2

1. Kommissionen udarbejder på grundlag af medlemsstaternes meddelelser en liste over de andre myndigheder og juridiske aktører, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2.

2. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om eventuelle senere ændringer af oplysningerne på listen. Kommissionen ændrer listen i overensstemmelse hermed.
3. Kommissionen offentliggør listen og eventuelle senere ændringer i *Den Europæiske Unions Tidende*.
4. Kommissionen gør alle de oplysninger, der er meddelt i henhold til stk. 1 og 2, offentligt tilgængelige på anden passende måde, navnlig gennem Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 66

Udarbejdelse og senere ændring af attester og formularer omhandlet i artikel 45, stk. 3, litra b), samt artikel 58, 59 og 60

Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter til udarbejdelse og senere ændring af de attester og formularer, der er omhandlet i artikel 45, stk. 3, litra b), samt artikel 58, 59 og 60. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 67, stk. 2.

Artikel 67

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 68

Revision

1. Senest den 29. januar 2027 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning. Rapporten ledsages om nødvendigt af forslag om ændring af forordningen.
2. Senest den 29. januar 2024 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af artikel 9 og 38 i denne forordning. Rapporten skal navnlig vurdere, i hvilket omfang disse artikler har sikret domstolsprøvelse.
3. Med henblik på de rapporter, der er omhandlet i stk. 1 og 2, meddeler medlemsstaterne Kommissionen relevante oplysninger om deres retters anvendelse af denne forordning.

Artikel 69

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, på officielt bekræftede dokumenter, der er formelt udstedt eller registreret, og på retsforlig, der er godkendt eller indgået, på eller efter den 29. januar 2019, jf. dog stk. 2 og 3.
2. I forbindelse med retssager, der er anlagt i domsstaten før den 29. januar 2019, skal retsafgørelser, som er truffet efter denne dato, anerkendes og fuldbyrdes efter kapitel IV, hvis de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med reglerne i kapitel II.

3. Kapitel III finder kun anvendelse på ægtefæller, der har indgået ægteskab eller foretaget lovvalg for formueforholdet mellem ægtefæller efter den 29. januar 2019.

Artikel 70

Ikrafttræden

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
2. Denne forordning finder anvendelse i de medlemsstater, der deltager i forstærket samarbejde på området for kompetence, lovvalg og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem internationale par, som omfatter både formueforholdet mellem ægtefæller og de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber, i overensstemmelse med bemyndigelsen i afgørelse (EU) 2016/954.

Den anvendes fra den 29. januar 2019, bortset fra artikel 63 og 64, der anvendes fra den 29. april 2018, og artikel 65, 66 og 67, der anvendes fra den 29. juli 2016. For de medlemsstater, der deltager i forstærket samarbejde i henhold til en afgørelse vedtaget i overensstemmelse med artikel 331, stk. 1, andet eller tredje afsnit, i TEUF, finder forordningen anvendelse fra den dato, der er angivet i den pågældende afgørelse.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i de deltagende medlemsstater i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 2016.

På Rådets vegne
A.G. KOENDERS
Formand
